

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 91/08-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. marca 2008 predbežne prerokoval sťažnosť I. M., P., zastúpeného advokátom Mgr. S. Š., P., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 2, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Prievidza v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 107/94 a Sociálnou poisťovňou Bratislava, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť I. M. o d m i e t a ako podanú oneskorene.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. júla 2007 doručená sťažnosť I. M., P. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom Mgr. S. Š., P., v ktorej ako porušovateľov svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 2, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) označil Okresný súd Prievidza (ďalej len „okresný súd“) a Sociálnu poisťovňu Bratislava (ďalej len „Sociálna

poist'ovňa“). Aj keď je sťažnosť značne neprehľadná, z jej obsahu sa dá vyvodiť, že k namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa malo dôjsť postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 107/94, ktorého účastníkom na strane odporcu bola aj Sociálna poisťovňa ako odporca v druhom rade.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ v roku 1994 rozviazal pracovný pomer dohodou z organizačných dôvodov s vtedajším zamestnávateľom Ď., s. r. o., P. (ďalej len „odporca“), z dôvodu nevyplácania mzdy. Sťažovateľ v tejto súvislosti v sťažnosti uvádza, že odporca mu v apríli 1994 oznámil, že *„nemá prostriedky na vyplácanie miezd a ak môj klient bude súhlasiť s dohodou o rozviazanie pracovného pomeru z organizačných dôvodov, tak mu pri ukončení pracovného pomeru vyplatí zameškané mzdy, rodinné prídavky, štátny vyrovnávací príspevok a odstupné“*. K vyplateniu uvedených pohľadávok však zo strany odporcu nedošlo, preto si sťažovateľ uplatnil svoj nárok podaním žaloby okresnému súdu, ktorý vec zaevidoval pod sp. zn. 5 C 107/94.

Sťažovateľ uviedol, že i keď okresný súd nespochybnil jeho nárok proti odporcovi, napriek tomu zamietol jeho žalobu z dôvodu, že zmeškal lehotu na uplatnenie nároku z garančného fondu. Sťažovateľ pritom zdôraznil, že v čase podania žaloby takýto fond nebol ešte zákonom zriadený.

Podľa tvrdenia sťažovateľa *„Nenáležitý postup súdu (ktorý spočíval v prerušení konania zo dňa 31. 05. 1995 do právoplatného skončenia dedičského konania po nebohom majiteľovi odporcu, ktoré dedičské konanie bolo ukončené právoplatne až dňa 03. 07. 2003), hoci naň nebol daný dôvod, ako aj v nekonaní s poukazom na neexistujúcu právnu úpravu umožňujúcu pokračovať v konaní, je plne opodstatnené porušenie ústavného práva môjho klienta pre zbytočné prieťahy v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy. Súd v danom prípade zapríčinil prieťahy v konaní, ak bez dôvodu od roku 1995, kedy konanie prerušil, do marca 2000 sa zamerával iba na jednu otázku, a to zisťovanie, či došlo k skončeniu dedičského konania po nebohom Ď.“*

Sťažovateľ ďalej uviedol, že podľa pokynu okresného súdu sa 27. júna 1995 riadne písomne prihlásil ako veriteľ do dedičského konania po nebohom Ing. M. Ď. Na jeho prekvapenie ho však okresný súd prípisom zo 7. januára 1997 informoval, „že jeho pohľadávka nie je pohľadávkou v dedičskom konaní, ale musí svoju pohľadávku prihlásiť do konania obchodného súdu“, čo sťažovateľ aj urobil.

V tejto súvislosti sťažovateľ namieta, že prerušením konania vedeného pod sp. zn. 5 C 107/94 na základe uznesenia z 31. mája 1995 (až do právoplatného skončenia dedičského konania po nebohom Ing. M. Ď., jedinom majiteľovi a zároveň aj konateľovi odporcu) došlo zo strany okresného súdu aj k porušeniu jeho práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa názoru sťažovateľa ho okresný súd v priebehu konania nepoučil správne, riadne a včas o vylúčení ako veriteľa z dedičského konania a jeho zapísaní do zoznamu veriteľov pri vyhlásení konkurzu na majetok odporcu. V takomto postupe okresného súdu, ktorý ešte ani na pojednávaní konanom 26. septembra 2001 neoznámil sťažovateľovi, že rozhodnutím Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) z 30. mája 1997 bol odporca zrušený a zároveň vstúpil do likvidácie, vidí sťažovateľ porušenie svojho základného práva na prístup k súdu.

Sťažovateľ sa až z uznesenia okresného súdu č. k. 5 C 107/1994-221 z 21. decembra 2004 „oficiálne dozvedel, že odporca Ď. s. r. o. P. bol z Obchodného registra vymazaný dňa 17. 02. 2004 bez právneho nástupcu a teda voči nemu konanie zastavuje. O dedičskom konaní sa súd nezmieňuje a už vôbec nie o tom, ako sa naložilo s Uznesením o prerušení konania až do právoplatného skončenia dedičského konania“.

Sťažovateľ v sťažnosti tiež uvádza, že rozsudkom krajského súdu sp. zn. 17 Co 95/2005 z 22. novembra 2005 a „následne rozhodnutím Krajskej prokuratúry v Trenčíne zo dňa 03. 02. 2006 pod číslom Kc 2063/06-13 bol môj klient ukrátený o práva domáhať sa práva konania na nezávislom a nestrannom súde a zároveň aj poškodenie ústavného práva byť si všetci účastníci konania pri právnej pomoci rovní. Citovanými

rozhodnutiami súdov boli môjmu klientovi zamietnuté všetky práva na náhradu mzdových náležitosti, ktorú náhradu bola povinná zaplatiť Sociálna poisťovňa z garančného fondu a ktoré práva prešli na ňu zo zákona po zrušení Úradu práce“. Rozhodnutím Krajskej prokuratúry v Trenčíne č. k. Kc 2063/06-13 z 3. júla 2006 nebol akceptovaný ani podnet sťažovateľa na podanie mimoriadneho dovolania v predmetnej veci.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby:

„Ústavný súd SR po vyhodnotení našich dôkazov a právnych argumentov prijal rozhodnutie o prijateľnosti sťažnosti a posúdil predmetnú sťažnosť v jej meritu ako aj aby rozhodol o priznaní spravodlivého zadosťučinenia vo výške v akej ju navrhujeme.

Navrhujeme, aby Ústavný súd SR zaviazal Sociálnu poisťovňu, so sídlom Bratislava ul. 29. augusta č. 8, zaplatiť náhradu škody istiny 29.516.- Sk ako náhradu mzdy, štátneho vyrovnávacieho príspevku, rodinných prídavkov a odstúpného spolu s úrokom z omeškania vo výške dvojnásobku diskontnej sadzby určenej NBS v tom čase platnej 12 %, teda 24 % od 01. 06. 1994 do zaplataenia, ďalej zaplataenia následnej priamej škody vzniknutej poskytnutím pôžičky vo výške 20.000 Sk.

Navrhujeme, aby Ústavný súd SR zaviazal Sociálnu poisťovňu zaplatiť právne zastupovanie sťažovateľa advokátom Mgr. S. Š. vo výške, ktorá bude predložená na pojednávaní.

Navrhujeme, aby Ústavný súd SR zaviazal Okresný súd v Prievidzi zaplatiť sumu 150.000.- Sk ako spravodlivé zadosťučinenie sťažovateľovi za porušenie jeho ústavných práv, zakotvených v Ústave SR.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ označil v sťažnosti za porušovateľov svojich práv okresný súd a Sociálnu poisťovňu, pričom predmetom sťažnosti je tvrdenie, že postupom okresného súdu v konaní o zaplatenie náhrady mzdy, rodinných prídavkov, štátneho vyrovnávacieho príspevku a odstupného proti odporcovi vedenom pod sp. zn. 5 C 107/94, ako aj Sociálnou poisťovňou v súvislosti s nevyplatením jeho nárokov z garančného fondu boli porušené jeho práva podľa označených článkov ústavy a dohovoru.

Ústavný súd zo sťažnosti, z jej príloh, ako aj zo spisu okresného súdu vedeného pod sp. zn. 5 C 107/94 zistil, že v predmetnej veci okresný súd uznesením z 21. decembra 2004 proti odporcovi konanie zastavil z dôvodu jeho zániku ako právneho subjektu výmazom z obchodného registra (17. februára 2004). Predmetné uznesenie okresného súdu nadobudlo právoplatnosť 12. januára 2005.

Ústavný súd z dotknutého spisu okresného súdu taktiež zistil, že na návrh sťažovateľa pristúpil do konania vedeného pod sp. zn. 5 C 107/94 ďalší účastník na strane odporcu, a to Sociálna poisťovňa (pôvodne Okresný úrad práce Prievidza). Sťažovateľ sa týmto návrhom domáhal, aby okresný súd uložil Sociálnej poisťovni vyplatiť mu náhradu

mzdy, rodinných prídavkov, štátneho vyrovnávacieho príspevku a odstupného v sume 37 853 Sk. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 5 C 107/94 z 23. februára 2005 jeho návrh proti Sociálnej poisťovni o náhradu uvedených nárokov zamietol. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 27. januára 2006.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde jednou z podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie pred ústavným súdom podľa čl. 127 ústavy je podanie sťažnosti v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, ktorým malo byť spôsobené namietané porušenie základného práva. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pričom zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (pozri napr. III. ÚS 124/04, IV. ÚS 14/03).

Z uvedeného je zrejmé, že sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (napr. III. ÚS 114/03, IV. ÚS 236/03).

Sťažovateľ napadol postup okresného súdu v konaní, ktoré bolo právoplatne skončené 27. januára 2006, pričom sťažnosť bola podaná na poštovú prepravu 19. júla 2007 a doručená ústavnému súdu 24. júla 2007. Z toho vyplýva, že sťažnosť sťažovateľa bola ústavnému súdu doručená zjavne po uplynutí lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu, že bola podaná oneskorene.

Nad rámec tohto rozhodnutia ústavný súd považoval za potrebné uviesť, že vo vzťahu k tvrdeniu sťažovateľa o porušení jeho označených práv Sociálnou poisťovňou bolo možné odmietnuť jeho sťažnosť aj z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu, keďže o nároku sťažovateľa voči Sociálnej poisťovni bol oprávnený rozhodovať a aj rozhodoval

okresný súd v konaní sp. zn. 5 C 107/94, pričom proti rozsudku okresného súdu mohol sťažovateľ podať opravný prostriedok, o ktorom bol podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku oprávnený rozhodnúť odvolací (všeobecný) súd. V nadväznosti na to ústavný súd zdôraznil, že z už citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb je založená na princípe subsidiarity, t. j. je daná len vtedy, ak o ochrane základných práv alebo slobôd, ktorých porušenie sťažovateľ namieta, nie je oprávnený rozhodnúť iný (všeobecný) súd.

Po odmietnutí sťažnosti už bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ostatnými návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. marca 2008